

[Finansministeren]

folkning, folketing og regering står over for i disse år.

Hvis vi ser på de statsfinansielle konsekvenser af de forslag, regeringen nu søger at få gennemført i forhold til det finanslovsforslag, vi står over for at skulle stemme om her ved tredje og sidste behandling, så kan jeg nævne følgende hovedtal:

Samtidig med fremlæggelsen af regeringens helhedsløsning blev der til folketinget afgivet en oversigt vedrørende den flerårige helhedsløsning. Heraf fremgik, at underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet på det nu foreliggende finanslovsforslag er opgjort til 10,6 mia kr. I den blå oversigt er det videre opgjort, at en gennemførelse af helhedsløsningen ville indebære en forøgelse af det formelt opgjorte underskud. Reelt ville helhedsløsningen indebære en reduktion af underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet med godt ½ mia kr. i forhold til finanslovsforslaget for 1980 med de af regeringen stillede ændringsforslag.

Med den skete ændring af forslagene fra helhedsløsningen må der nu regnes med en lidt stærkere stigning i indkomster og priser. Det giver et merprovenu af skatter og afgifter. Heroverfor står en ekstra stigning i de offentlige lønudgifter. Det skønnes på denne baggrund, at virkningerne for den statsfinansielle nettostilling i forhold til regeringens forslag af 4. december 1979 vil blive meget små. Det følger heraf, at den pengepolitiske problemstilling heller ikke ændres nævneværdigt i forhold til den oprindelige helhedsløsning. Det må dog erkendes, at ændringerne i helhedsplanen vil indebære en afsvækkelse af betalingsbalanceforbedringerne i de efterfølgende år, hvilket, som jeg allerede har nævnt, vil afkorte tidsrummet frem til, at det kan blive aktuelt med foranstaltninger til afdæmpning af importudviklingen. Det vil derfor være realistisk at regne med, at der fortsat må føres en stram pengepolitik.

Underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet viser, at den af regeringen tilrettelagte finanspolitik for 1980 virker ekspansivt på samfundsøkonomien. Regeringen vil ikke fraskrive sig muligheden for at gennemføre reformer, og derfor er det nødvendigt, at vi gradvis bringer ligevægt i vores betalingsbalanceforhold over for udlandet. Det indebærer bl. a., at vi må vise stor tilbageholdenhed med vort forbrug af offentlige

ydelse og vort private forbrug. Det gælder, at for hver ekstra million det offentlige giver ud i de kommende år, er der mindre til indkomststigninger på det private arbejdsmarked.

I lyset af det fald i befolkningens disponible realindkomst, der må forudses, er der derfor grund til at fastholde en stram offentlig udgiftspolitik. En yderligere nedgang i befolkningens disponible realindkomst vil ikke være acceptabel og vil ikke blive accepteret, hvis offentlige udgifter fortsat øges i stærk takt. Regeringen fastholder derfor også med finanslovsforslaget for 1980 de i juni måned aftalte besparelser på 2,5 mia kr. på årsbasis. Denne tilbageholdende linje må fastholdes og forstærkes i de kommende år.

Regeringen har endvidere efter en foreløbig gennemgang af de kommunale budgetter konstateret, at kommunerne har levet op til regeringens henstilling fra juni måned i år om, at de samlede kommunale drifts- og anlægsudgifter i 1980 skulle holdes inden for en realvækstrate i forhold til 1979 på ikke over 3 pct. Det markerer cirka en halvering i forhold til væksten i indeværende år.

Også for kommunernes vedkommende – måske ikke mindst her – vil der være behov for fortsat tilbageholdenhed, og regeringen vil bestræbe sig for, at staten i videst muligt omfang kan bidrage til denne tilbageholdende linje. Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen har tilstillet os et omfattende katalog over emner for besparelser. Dette katalog vil regeringen arbejde grundigt med med henblik på at bistå med seriøse besparelser i den kommunale sektor. Regeringen vil i januar 1980 fremlægge den årlige budgetoversigt vedrørende udviklingen i de samlede offentlige budgetter. Heri vil der blive givet en mere detaljeret redegørelse for, hvordan kommunerne har efterlevet regeringens henstilling.

Lad mig i denne forbindelse fremhæve, at den forudsatte opbremsning i væksten i den offentlige sektor i de kommende år gør prioriteringen mellem allerede etablerede og nye områder mere afgørende end før. Dette er forudsætningen for, at en dynamisk udvikling kan bevares i den offentlige sektor. En sådan øget prioriteringsindsats vil stille betydelige krav til de offentlige myndigheder, til samarbejdet mellem de forskellige offentlige myndigheder, og vil tillige forudsætte en for-